



**สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา**  
**CHACHOENSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE**

**คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน**

**Standard Operating Procedure : SOP**


**กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ**

**(รหัส ๐๐๓/๓)**

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข

 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็ก วัยเรียน</p>	<p>รหัส ฉบับที่ วันที่อนุมัติ</p> <p>แผ่นที่ แก้ไขครั้งที่ -</p>
<p>กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ</p>	<p>ผู้จัดทำ นางวิภา อัครานนทสิทธิ์ ผู้ตรวจสอบ (นางโสภา เวฬุตันติ) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ</p>	<p>ผู้อนุมัติ (นายปรารธนา ประสงค์ดี) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด</p>

## ๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน
- ๑.๒ เพื่อกำหนดมาตรฐานงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน
- ๑.๓ เพื่อช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียนแก่บุคลากรสาธารณสุขทุกระดับ ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

## ๒. ขอบเขต

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน “งานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน” ฉบับนี้ ครอบคลุมเนื้อหากระบวนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน ทั้งกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคล และองค์กรต่างๆ ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง(ศสม.)และ PCU ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

๒. องค์กรภาครัฐ : ศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑ และ เขต ๒ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖ โรงเรียนทุกสังกัด และหน่วยงานอื่นๆตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง

๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. องค์กรชุมชน และประชาชนในชุมชน เช่น อสม. ผู้นำชุมชน สมาคม/ชมรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

โดย กลุ่มเป้าหมายที่ให้บริการส่งเสริมสุขภาพ คือ นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนระดับชั้นอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ทุกสังกัด กิจกรรมบริการภายใต้สิทธิประโยชน์ ด้านการสร้างสุขภาพและป้องกันโรค(P&P) ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข

กิจกรรมหลักที่ดำเนินการ ประกอบด้วย


๑. การพัฒนาโรงเรียนตามมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและระบบข้อมูลโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

๒. การเยี่ยมเสริมพลังและประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

๓. การเฝ้าระวังและดูแลภาวะสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน

๔. การพัฒนาศักยภาพแกนนำนักเรียนด้านส่งเสริมสุขภาพและชมรมด้านสุขภาพในโรงเรียน

๕. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน

 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็ก วัยเรียน</p>	<p>รหัส ฉบับที่ วันที่อนุมัติ</p> <p>แผ่นที่ แก้ไขครั้งที่ -</p>
--	--	--

### ๓. คำนิยาม

๓.๑ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง โรงเรียนที่มีความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการมีสุขภาพดีของทุกคนในโรงเรียน

๓.๒ การเยี่ยมเสริมพลังและประเมินรับรองแก่นำนักเรียนด้านส่งเสริมสุขภาพ

๓.๓ การเฝ้าระวังและดูแลภาวะสุขภาพ

๓.๔ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและแก่นำนักเรียนด้านส่งเสริมสุขภาพ

### ๔. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ แบบสรุปผลการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (รายโรงเรียน)

๔.๒ แบบรายงานผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (รายอำเภอ)

๔.๓ แบบรายงานข้อมูลทั่วไปเด็กวัยเรียน ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ทุกปีการศึกษา

๔.๔ แบบสรุปรายงานส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน (รายสถานบริการสาธารณสุข และ สสอ.)

### ๕. เอกสารอ้างอิง

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย. คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๘. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ; ๒๕๕๘.

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย. คู่มือแนวทางการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคเด็กวัยเรียนและเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ; ๒๕๕๘.

โครงการพัฒนาศักยภาพประชากรไทย คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย. คู่มือการตรวจคัดกรองสุขภาพและการดูแลปัญหาที่พบบ่อยในเด็กวัยเรียน สำหรับครูและพยาบาลอนามัยโรงเรียน ; ๒๕๕๘


สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย.แนวทางการดำเนินงานนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านสุขภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์นิเวศธรรมดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด ; ๒๕๕๘.

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย. คู่มือการตรวจคัดกรองระดับการเห็นในเด็กชั้นอนุบาลและชั้นประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๗). กรุงเทพฯ : บริษัทสามเจริญพาณิชย์(กรุงเทพ) จำกัด ; ๒๕๕๘

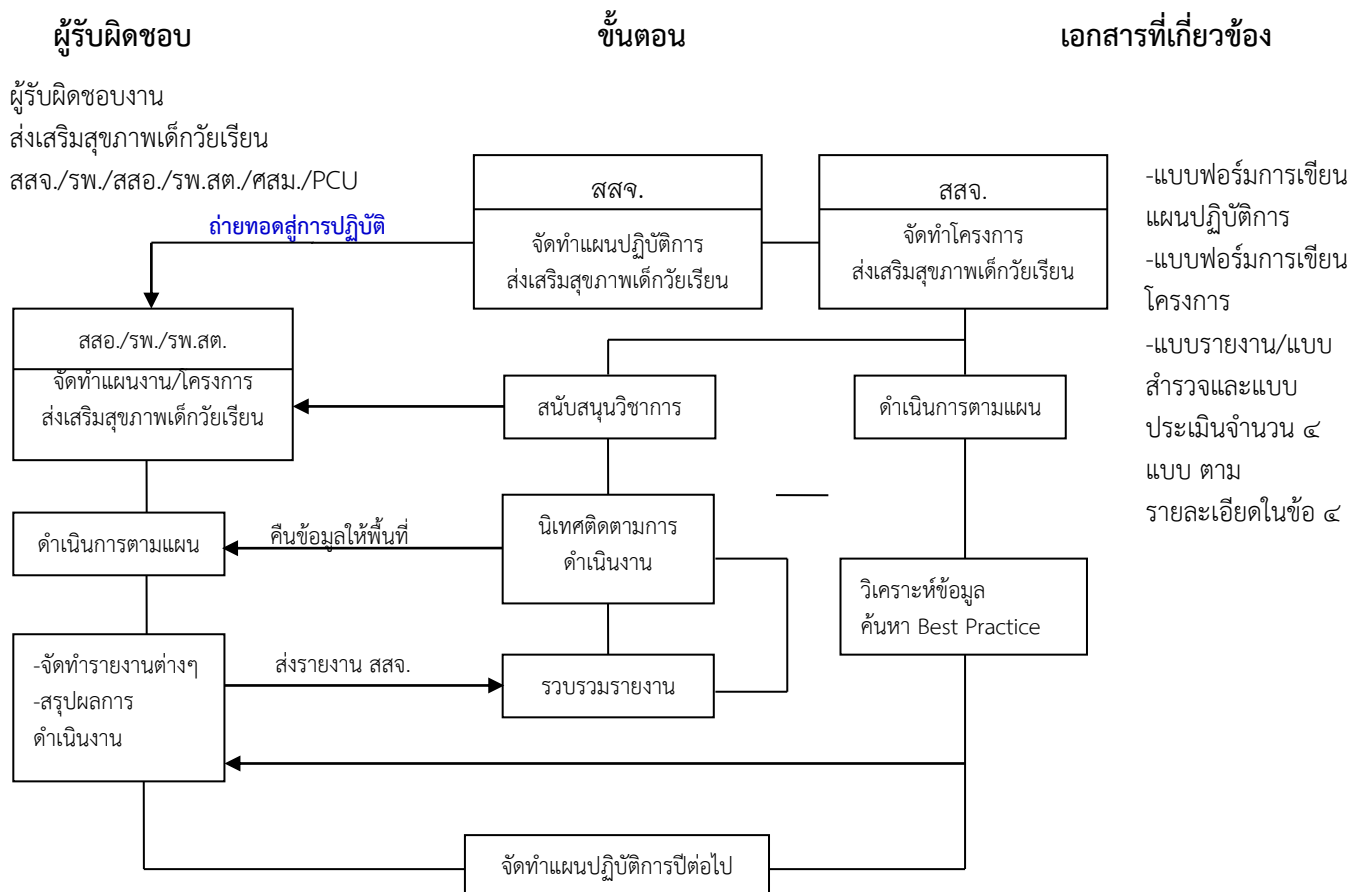
สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย.การจัดค่ายเด็กไทยทำได้ในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม ; ๒๕๕๖


สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย.คู่มือการทำโครงการสุขภาพสำหรับเด็กไทยทำได้. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม ; ๒๕๕๖

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย.คู่มือแก่นำนักเรียนและเยาวชนด้านส่งเสริมสุขภาพเพื่อเสริมสร้างศักยภาพเด็กวัยเรียน ; ๒๕๖๐

 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็ก วัยเรียน</p>	<p>รหัส ฉบับที่ วันที่อนุมัติ</p> <p>แผ่นที่ แก้ไขครั้งที่ -</p>
--	--	--

## ๖. แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน



 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็ก วัยเรียน</p>	<p>รหัส ฉบับที่ วันที่อนุมัติ</p> <p>แผ่นที่ แก้ไขครั้งที่ -</p>
--	--	--

### ๗. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยรวมของการส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน

๗.๑ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนงาน/โครงการ ของแต่ละหน่วยงาน ให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการดำเนินงานงานต่างๆ ต้องครอบคลุมกิจกรรมหลัก

๗.๑.๑ การพัฒนาโรงเรียนตามมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและระบบข้อมูลโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

๗.๑.๒ การเยี่ยมเสริมพลังและประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

๗.๑.๓ การเฝ้าระวังและดูแลภาวะสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน

๗.๑.๔ การพัฒนาศักยภาพแกนนำนักเรียนด้านส่งเสริมสุขภาพและชมรมด้านสุขภาพในโรงเรียน

๗.๑.๕ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน

และเพิ่มเติมการดำเนินงานอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นตามบริบทของพื้นที่

๗.๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา จัดทำโครงการ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในระดับจังหวัดและสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในเด็กวัยเรียนของหน่วยงานในสังกัด

๗.๓ ดำเนินงานตาม แผนงาน/โครงการ ให้ทันกรอบเวลาที่กำหนด

๗.๔ สนับสนุนด้านวิชาการ สื่อ/เอกสารวิชาการต่างๆ แก่หน่วยงานในสังกัด และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๗.๕ นิเทศติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด

๗.๖ วิเคราะห์ข้อมูลจากการรวบรวมรายงาน และการนิเทศติดตามการดำเนินงาน สรุปประเด็นปัญหา และแนวปฏิบัติที่ดี(Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในปีต่อไป

สำหรับรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุขจากหน่วยงานสาธารณสุขทุกระดับ (สสอ./รพ./รพ.สต./ศสม./PCU) ตามกิจกรรมหลัก ๕ กิจกรรม ดังนี้


#### ๑. การพัฒนาโรงเรียนตามมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและระบบข้อมูลโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

การพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เกิดจากผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนมีความตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาพดี และความจำเป็นในการสร้างพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องตั้งแต่เด็ก รวมทั้งมุ่งมั่นสร้างให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาความเป็นอยู่อย่างมีสุขภาพดีของทุกคนในชุมชน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในระดับต่างๆ ให้การสนับสนุน ร่วมดำเนินการ และร่วมแก้ไขปัญหาในโรงเรียน ตามขั้นตอนดังนี้

๑.๑ สร้างความสนับสนุนของชุมชนและท้องถิ่น โดยผู้บริหารโรงเรียนควรชี้แจงแก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นในการดำเนินงานสร้างสุขภาพ เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน

๑.๒ จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากรสาธารณสุข และผู้แทนองค์กรในชุมชน เพื่อทำหน้าที่ในการร่วมกันค้นหาแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

๑.๓ จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา โดยคณะกรรมการสถานศึกษาสรรหาจากผู้นำชุมชนและผู้สนใจ เพื่อทำงานร่วมกับโรงเรียนในการเผยแพร่ข่าวสารด้านการส่งเสริมสุขภาพ ตลอดจนระดมทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนและสร้างความแข็งแกร่งในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p><b>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน</b> <b>เรื่อง การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็ก</b> <b>วัยเรียน</b></p>	<p><b>รหัส</b> <b>ฉบับที่</b> <b>วันที่อนุมัติ</b></p> <p><b>แผ่นที่</b> <b>แก้ไขครั้งที่ -</b></p>
---	---	---

๑.๔ วิเคราะห์สถานการณ์ โดยคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน สํารวจสถานการณ์ด้านสุขภาพของโรงเรียนและชุมชน เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ เช่น สถานการณ์ปัญหาสุขภาพ สภาพสิ่งแวดล้อมทางสังคม ระเบียบ กฎเกณฑ์ รวมทั้งทรัพยากรในชุมชนที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ

๑.๕ กำหนดจุดเริ่มต้นในการดำเนินงาน โดยนำผลการวิเคราะห์สถานการณ์สุขภาพของโรงเรียนและชุมชน มาร่วมกันระดมความคิดเห็นในการกำหนดประเด็นเพื่อดำเนินการส่งเสริมสุขภาพ ตามสภาพปัญหา/ความต้องการ ของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

๑.๖ จัดทำแผนปฏิบัติการ โดยกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาพร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน รูปแบบกิจกรรม บทบาทที่เกี่ยวข้อง ตัวชี้วัดในการติดตามประเมินผล การประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และระบบรายงานให้ชัดเจน

๑.๗ ติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน โดยจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้เกี่ยวข้อง มีการประเมินผลการดำเนินงาน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จ และการปรับแผนงานเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

๑.๘ การพัฒนาเครือข่ายระดับท้องถิ่น คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน มีการผลักดันและสนับสนุนการดำเนินงานซึ่งกันและกัน ด้วยการสร้างเครือข่ายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประสพการณ์ และแหล่งทรัพยากร ตลอดจนมีการจูงใจให้โรงเรียนอื่น ๆ เกิดความตื่นตัวและร่วมดำเนินการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนตามกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ


๑.๙ การพัฒนาเครือข่ายระดับอำเภอ คณะกรรมการพัฒนาและประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับอำเภอ มีการผลักดันและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนในแต่ละตำบลเชื่อมโยงกับระบบสุขภาพระดับอำเภอ (DHS) ด้วยการสร้างเครือข่ายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับอำเภอ โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประสพการณ์ และแหล่งทรัพยากร ตลอดจนมีการจูงใจให้โรงเรียนอื่น ๆ เกิดความตื่นตัว และร่วมดำเนินการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเด็กวัยเรียน ตามกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

## ๒. การเยี่ยมเสริมพลังและประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

การเยี่ยมเสริมพลังและประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีขั้นตอนดังนี้

๒.๑ โรงเรียนที่เข้าร่วมพัฒนาและได้ดำเนินการตามมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ครบคลุมทุกทั้ง ๑๐ องค์ประกอบและเห็นว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแล้ว ให้ส่งแบบประเมินตนเองเพื่อแจ้งความประสงค์ขอรับการประเมินรับรองไปยังบุคลากรสาธารณสุขที่ดูแลรับผิดชอบโรงเรียนนั้น ๆ ส่งให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ประสานคณะกรรมการพัฒนาและประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับอำเภอ กำหนดวันประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองแดง ระดับเงิน และระดับทอง

๒.๒ เมื่อคณะกรรมการพัฒนาและประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับอำเภอ ดำเนินการเยี่ยมเสริมพลัง/ประเมินรับรองโรงเรียนตามมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำฐานข้อมูลโรงเรียนที่ผ่านการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและส่งสรุปผลการประเมินให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อตรวจสอบผลการประเมินแล้วพิจารณารับรองการเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และจัดทำเกียรติบัตรให้โรงเรียนต่อไป

 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p><b>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน</b> <b>เรื่อง</b> การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็ก วัยเรียน</p>	<p><b>รหัส</b> <b>ฉบับที่</b> <b>วันที่อนุมัติ</b></p> <p><b>แผ่นที่</b> <b>แก้ไขครั้งที่ -</b></p>
--	--	---

๒.๓ โรงเรียนที่ผ่านการประเมินรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง สามารถใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อดำเนินการพัฒนาตนเองก้าวสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร (๓ มาตรฐาน ๑๙ ตัวชี้วัด) และค้นหาสิ่งที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์และพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร โดยมีบุคลากรสาธารณสุขที่ดูแลรับผิดชอบโรงเรียนและคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับอำเภอ ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ

๒.๔ เมื่อโรงเรียนดำเนินการประเมินตนเองและเห็นว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร ให้จัดทำเอกสารที่แสดงให้เห็นถึงผลการบรรลุตัวชี้วัดต่าง ๆ (๓ มาตรฐาน ๑๙ ตัวชี้วัด) ตามแบบฟอร์มในคู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๘ ส่งผ่านทีมประเมินระดับอำเภอแล้ว เพื่อแจ้งขอรับการประเมินรับรองมายังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ประสานคณะกรรมการพัฒนาและประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับจังหวัด กำหนดวันประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรในเบื้องต้น

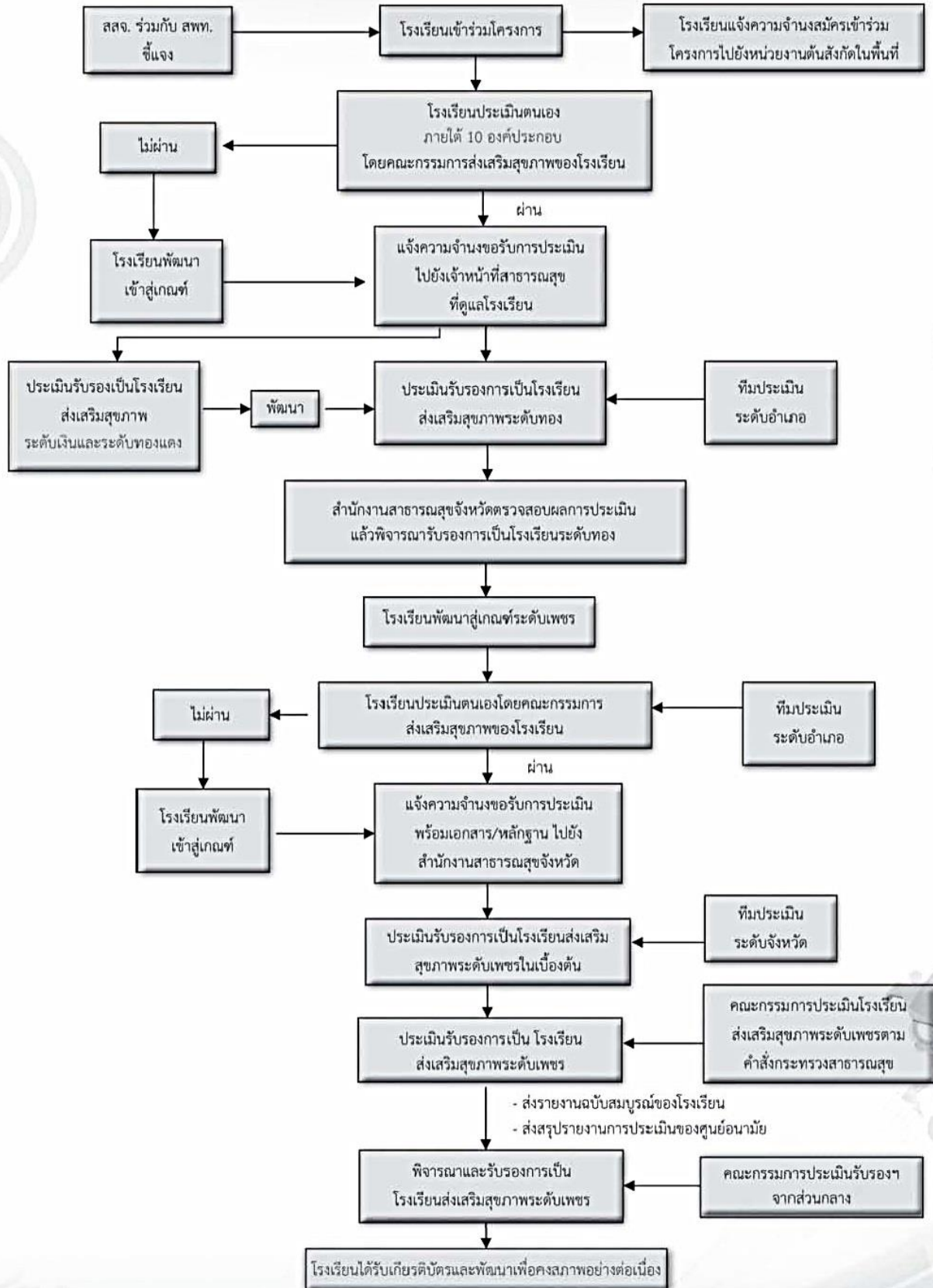
๒.๕ เมื่อโรงเรียนได้รับการเยี่ยมเสริมพลัง/ประเมินว่าผ่านเกณฑ์โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรในเบื้องต้น จากคณะกรรมการประเมินรับรองระดับจังหวัดแล้ว สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ส่งเล่มเอกสารรายงานผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนแบบสรุปการประเมินตนเองของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร (รายละเอียดตามคู่มือฯ หน้า ๑๘๔ - ๑๘๙) และรายงานผลรายตัวชี้วัด จำนวน ๑๙ ตัวชี้วัด (รายละเอียดตามคู่มือฯ หน้า ๒๐๑ - ๒๐๖) ส่งให้ศูนย์อนามัยที่ ๖ กรมอนามัย เพื่อกำหนดวันประเมินรับรองโรงเรียนต่อไป

๒.๖ หลังจากคณะกรรมการประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร จากศูนย์อนามัยที่ ๖ (คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข) ได้ประเมินโรงเรียนและพิจารณาให้ผ่านการประเมินมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร ส่งเอกสารของโรงเรียน (รายงานที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบจากผู้รับผิดชอบงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/ศูนย์อนามัยแล้ว) และสรุปผลการประเมินของศูนย์อนามัยเพื่อให้กรมอนามัยพิจารณารับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรต่อไป


ทั้งนี้ บุคลากรสาธารณสุขของสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ สามารถศึกษารายละเอียดของการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ แบบรายงานและแบบประเมินต่างๆ ได้จากหนังสือคู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๘ โดยมีรายละเอียดกระบวนการรับรองการเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ดังแผนผังด้านล่าง



### กระบวนการรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ





 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็ก วัยเรียน</p>	<p>รหัส ฉบับที่ วันที่อนุมัติ</p> <p>แผ่นที่ แก้ไขครั้งที่ -</p>
--	--	--

### ๓. การเฝ้าระวังและดูแลภาวะสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน

๓.๑ บุคลากรสาธารณสุขของสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับร่วมกับครู สํารวจข้อมูลการดูแลสุขภาพนักเรียนและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนนักเรียน ปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นในโรงเรียน สภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการสร้างสุขภาพเด็กวัยเรียน

๓.๒ ร่วมประชุมครูและผู้ปกครอง วางแผนปฏิบัติงานให้บริการสุขภาพตั้งแต่ต้นปีการศึกษา

๓.๓ สนับสนุนแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ทุกคน พร้อมแนะนำวิธีการใช้แบบบันทึกแก่ครูและนักเรียน


๓.๔ ตรวจสุขภาพนักเรียนประจำปี เช่น การตรวจสุขภาพโดยใช้ท่าตรวจ ๑๐ ท่า การตรวจร่างกายทุกระบบ (ผิวหนัง ตาและการวัดสายตา หูและการตรวจการได้ยิน จมูก ช่องปาก ฯลฯ) และบันทึกข้อมูลลงในบัตรสุขภาพทุกครั้ง

๓.๕ ให้บริการรักษาพยาบาลในรายที่ตรวจพบมีปัญหสุขภาพและติดตามผลการรักษา พร้อมบันทึกในบัตรบันทึกสุขภาพทุกครั้ง

๓.๖ ส่งต่อนักเรียนเข้ารับการรักษาตามระบบการส่งต่อผู้ป่วย กรณีเกินขีดความสามารถของสถานบริการสาธารณสุขนั้นๆ

๓.๗ จัดทำแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและแบบสำรวจข้อมูลในการดูแลสุขภาพนักเรียน ส่งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา และบันทึกข้อมูลการให้บริการในโปรแกรม HosXP

ทั้งนี้ บุคลากรสาธารณสุขของสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ สามารถศึกษารายละเอียดของการเฝ้าระวังและดูแลภาวะสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน เช่น การตรวจสุขภาพโดยใช้ท่าตรวจ ๑๐ ท่า การตรวจร่างกายทุกระบบ(ผิวหนัง ตาและการวัดสายตา หูและการตรวจการได้ยิน จมูก ช่องปาก ฯลฯ) การรักษาพยาบาลและการส่งต่อในรายที่มีปัญหสุขภาพ รายละเอียดกิจกรรมบริการภายใต้สิทธิประโยชน์ ด้านการสร้างสุขภาพและป้องกันโรค(P&P) ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับเด็กวัยเรียนและเยาวชน ได้จากหนังสือคู่มือแนวทางการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคเด็กวัยเรียนและเยาวชน(๒๕๕๘) , คู่มือการตรวจคัดกรองสุขภาพและการดูแลปัญหาที่พบบ่อยในเด็กวัยเรียน สำหรับครูและพยาบาลอนามัยโรงเรียน(๒๕๕๘) และคู่มือการตรวจคัดกรองระดับการเห็นในเด็กชั้นอนุบาลและชั้นประถมศึกษา(๒๕๕๙)

 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็ก วัยเรียน</p>	<p>รหัส ฉบับที่ วันที่อนุมัติ</p> <p>แผ่นที่ แก้ไขครั้งที่ -</p>
---	--	--

#### ๔. การพัฒนาศักยภาพแกนนำนักเรียนด้านส่งเสริมสุขภาพและชมรมด้านสุขภาพในโรงเรียน

๔.๑ บุคลากรสาธารณสุขของสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับร่วมกับครูในโรงเรียน สํารวจข้อมูลชมรมด้านสุขภาพในโรงเรียนและแกนนำนักเรียนด้านสุขภาพ

๔.๒ บุคลากรสาธารณสุขร่วมประชุมครูโรงเรียนในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อวางแผนพัฒนาศักยภาพนักเรียนแกนนำด้านสุขภาพตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ตามหลักสูตรด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน เช่น

๔.๒.๑ หลักสูตรการอบรมผู้นำนักเรียนด้านส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา

๔.๒.๒ หลักสูตรการอบรมผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน (ยสร.)

๔.๒.๓ หลักสูตรเด็กไทยทำได้ในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมหลัก คือ

- กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำ เพื่อให้นักเรียนแกนนำมีความสามารถในการเป็นผู้นำที่จะทำกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ในโรงเรียน เช่น การณรงค์เผยแพร่ความรู้ฯ
- กิจกรรมพัฒนาทักษะการจัดการ เพื่อให้นักเรียนแกนนำมีความสามารถในการจัดทำโครงการสุขภาพ การติดต่อประสานงานเพื่อขอรับการสนับสนุนต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียน และสื่อสารเรื่องปัญหาด้านสุขภาพและแนวทางการทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพนักเรียนในโรงเรียน
- กิจกรรมพัฒนาทักษะด้านสุขภาพ เพื่อให้นักเรียนแกนนำมีความรู้ เจตคติ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมในโรงเรียน


๔.๒.๔ หลักสูตรแกนนำนักเรียนและเยาวชนด้านส่งเสริมสุขภาพ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเด็กวัยเรียน “ Strong Smart Smile”

- Strong : เติบโตสมวัย สุขอนามัยดี ตระหนักในหน้าที่
- Smart : คิดเป็น แก้ปัญหาได้ สื่อสารเข้าใจ มีความรับผิดชอบ เชื่อมั่นในศักยภาพตัวเอง สามารถปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
- Smile : มีความสุขในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม มีจิตสาธารณะ รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง

๓.๓ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ ให้คำปรึกษาและสนับสนุนให้โรงเรียนในพื้นที่รับผิดชอบจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาศักยภาพแกนนำนักเรียน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับตำบล

๓.๔ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ ร่วมกับครูจากโรงเรียนในพื้นที่รับผิดชอบ จัดอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำนักเรียนด้านส่งเสริมสุขภาพตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ (ปีละ ๑ ครั้ง) โดยสนับสนุนด้านวิชาการ วิทยากร และเอกสารประกอบการอบรม พร้อมทั้งสนับสนุนให้แกนนำนักเรียนอย่างน้อย ๖ คน รวมตัวกันจัดตั้งชมรมหรือชุมนุมเพื่อทำกิจกรรมด้านสุขภาพในโรงเรียน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ต่อเนื่องทุกเดือน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา

๓.๕ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ สนับสนุนให้แกนนำนักเรียนจากชมรมด้านสุขภาพในโรงเรียนจัดทำโครงการสุขภาพ(โครงการเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพและสิ่งแวดล้อม)ที่นักเรียนสนใจ เพื่อลดปัญหาสุขภาพหรือสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนหรือชุมชน ส่งผลให้เกิดการรณรงค์พฤติกรรมสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี โดยนักเรียนมีบทบาทเป็นผู้กำหนดเรื่องที่จะศึกษา วางแผนดำเนินการ ออกแบบ ลงมือปฏิบัติ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลก่อนและหลังดำเนินการ นำเสนอข้อมูล และเขียนรายงานเพื่อเผยแพร่ โดยครูเป็นที่ปรึกษา

 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็ก วัยเรียน</p>	<p>รหัส ฉบับที่ วันที่อนุมัติ</p> <p>แผ่นที่ แก้ไขครั้งที่ -</p>
--	--	--

๓.๖ เครือข่ายบริการสุขภาพทุกอำเภอ นิเทศ ติดตามและให้คำปรึกษา แก่ครูและแกนนำนักเรียน ในการดำเนินงานกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

๓.๖ เครือข่ายบริการสุขภาพทุกอำเภอ รวบรวมข้อมูลและสรุปผลการพัฒนาศักยภาพแกนนำนักเรียน ชมรมด้านสุขภาพในโรงเรียน และโครงการสุขภาพ พร้อมทั้งคัดเลือกโครงการสุขภาพดีเด่นในพื้นที่ ส่งให้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด พิจารณาคัดเลือกส่งเข้าร่วมประกวดโครงการสุขภาพดีเด่นในระดับเขต/ประเทศ ต่อไป

ทั้งนี้ บุคลากรสาธารณสุขของสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ สามารถศึกษารายละเอียดของการ พัฒนาศักยภาพแกนนำนักเรียนด้านส่งเสริมสุขภาพและชมรมด้านสุขภาพในโรงเรียน ได้จากหนังสือการจัด ค่ายเด็กไทยทำได้ในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ; ๒๕๕๖ และคู่มือการทำโครงการสุขภาพสำหรับเด็กไทยทำได้; ๒๕๕๖

๕. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน

๓.๑ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ สார்วจข้อมูลครูและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพและ ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน ของสถานศึกษาในพื้นที่ และจัดทำทะเบียน

๓.๒ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ จัดทำโครงการ/ แผนปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน ของสถานศึกษาในพื้นที่


๓.๓ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนงบประมาณ สำหรับจัดอบรมพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน ของ สถานศึกษาในพื้นที่ ให้ครอบคลุมทุกแห่ง

๓.๔ จัดอบรมพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรในการดูแลสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน ของสถานศึกษาในพื้นที่ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๓.๖ เครือข่ายบริการสุขภาพทุกอำเภอ นิเทศ ติดตามและให้คำปรึกษา ในการดำเนินงานพัฒนา ศักยภาพบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน

๓.๗ เครือข่ายบริการสุขภาพทุกอำเภอ รวบรวมข้อมูล และสรุปผลการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ผู้เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กวัยเรียน ส่งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด



 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p><b>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน</b> <b>เรื่อง งานส่งเสริมกิจกรรมทางกาย</b> <b>เพื่อสุขภาพ</b></p>	<p><b>รหัส</b>                      <b>แผ่นที่</b> <b>ฉบับที่</b>                      <b>แก้ไขครั้งที่ -</b> <b>วันที่อนุมัติ</b></p>
--	--	--

๓.๒ พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านส่งเสริมกิจกรรมทางกาย หมายถึง การพัฒนาบุคลากรแกนนำในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และชุมชน เพื่อให้มีศักยภาพในการถ่ายทอดการส่งเสริมการมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอและเหมาะสมลงสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ชุมชน และประชาชนทุกกลุ่มวัย ในรูปแบบต่าง ๆ

๓.๓ ชมรมส่งเสริมกิจกรรมทางกาย หมายถึง ชมรมที่มีการจัดตั้งเพื่อมีการจัดกิจกรรมทางกาย เช่น เดินแอโรบิค จักรยาน การเดิน การวิ่ง ไร่ไม้พลอง การออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬาต่างๆ เป็นต้น และมีการดำเนินกิจกรรมทางกายอย่างต่อเนื่อง

#### ๔. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

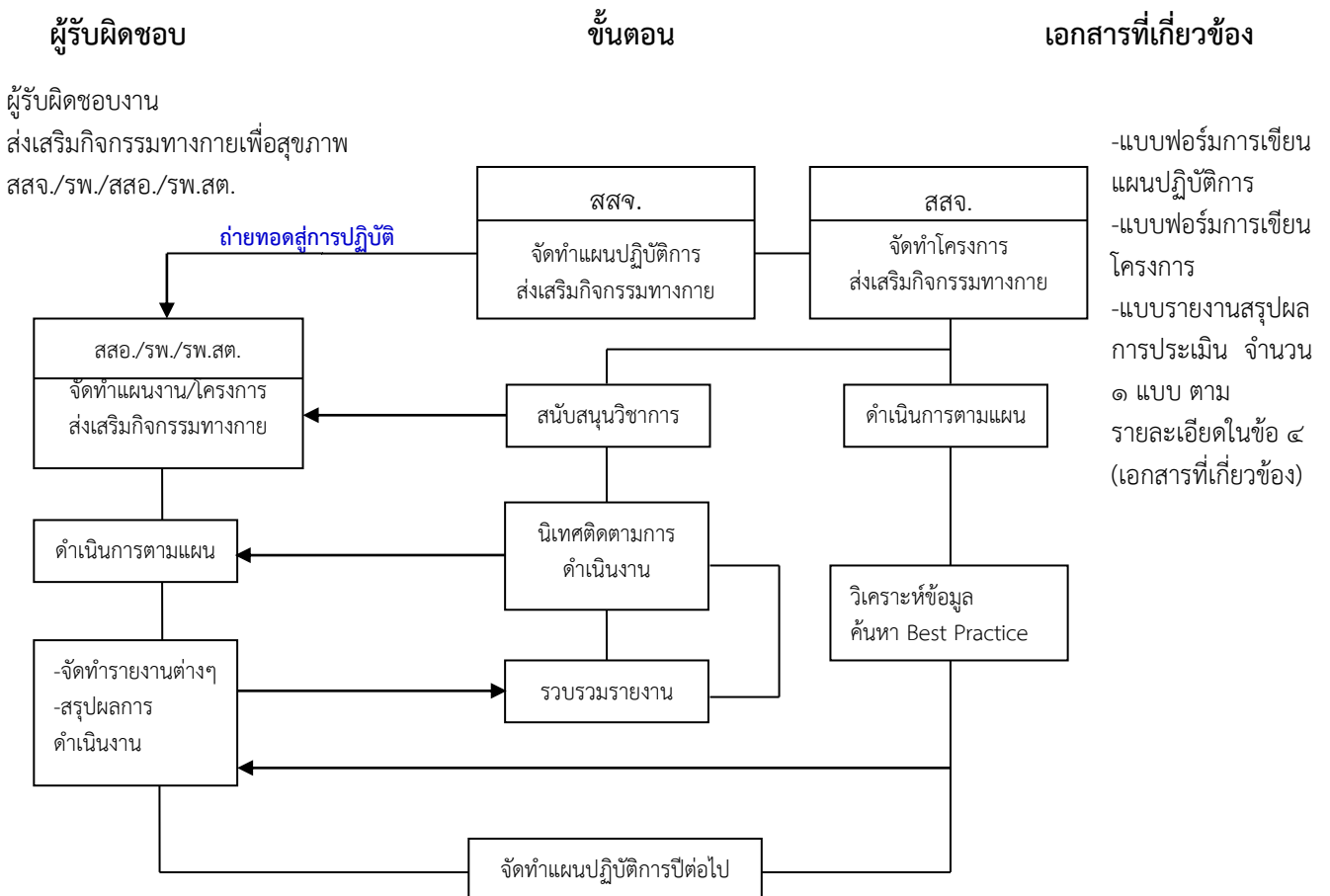
แบบรายงานสรุปผลการประเมินการมีกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป


#### ๕. เอกสารอ้างอิง

ปฏิญญากรุงเทพฯว่าด้วยกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพะโลกและการพัฒนาที่ยั่งยืน. การประชุมนานาชาติว่าด้วยกิจกรรมทางกายและสุขภาพ ครั้งที่ ๖. ๒๕๕๙.

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริมกิจกรรมทางกายแห่งชาติ. (ร่าง)แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมกิจกรรมทางกายแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๙) ; ๒๕๖๐.

#### ๖. แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน



 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p><b>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน</b> <b>เรื่อง</b> งานส่งเสริมกิจกรรมทางกาย <b>เพื่อสุขภาพ</b></p>	<p><b>รหัส</b> <b>ฉบับที่</b> <b>วันที่อนุมัติ</b></p> <p><b>แผ่นที่</b> <b>แก้ไขครั้งที่ -</b> <b>วันที่อนุมัติ</b></p>
--	--	--

### ๗. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยรวมของการส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ

๗.๑ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนงาน/โครงการ ของแต่ละหน่วยงาน ให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการดำเนินงานต่าง ๆ ต้องครอบคลุมกิจกรรมหลัก

๗.๑.๑ ส่งเสริมกิจกรรมทางกายกลุ่มเด็กวัยเรียนและวัยรุ่น

๗.๑.๒ ส่งเสริมกิจกรรมทางกายกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุ

๗.๑.๓ พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านส่งเสริมกิจกรรมทางกายและสร้างความเข้มแข็งเครือข่าย ชมรมออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

และเพิ่มเติมการดำเนินงานอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นตามบริบทของพื้นที่

๗.๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา จัดทำโครงการ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในระดับจังหวัดและ สนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพของหน่วยงานในสังกัด

๗.๓ ดำเนินงานตาม แผนงาน/โครงการ ให้ทันกรอบเวลาที่กำหนด

๗.๔ สนับสนุนด้านวิชาการ สื่อ/เอกสารวิชาการต่างๆ แก่หน่วยงานในสังกัด และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗.๕ นิเทศติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด

๗.๖ วิเคราะห์ข้อมูลจากการรวบรวมรายงาน และการนิเทศติดตามการดำเนินงาน สรุปประเด็นปัญหา และแนวปฏิบัติที่ดี(Best Pracetice) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในปีต่อไป

สำหรับรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุขจากหน่วยงานสาธารณสุขทุกระดับ (สสอ./รพ./รพ.สต./ศสม./PCU) ตามกิจกรรมหลัก ๓ กิจกรรม ดังนี้


#### ๑ ส่งเสริมกิจกรรมทางกายกลุ่มเด็กวัยเรียนและวัยรุ่น

๑.๑ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับร่วมกับสถานศึกษา สืบหาข้อมูลสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ และจัดทำทะเบียนรายชื่อสถานศึกษา

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ ประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้มีกิจกรรมทางกายเป็นประจำ ซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น การเพิ่มเวลาและเงื่อนไขให้นักเรียนกิจกรรมทางกายมากขึ้น ให้นักเรียนได้มีกิจกรรมทางกายตามชนิดของกีฬาที่ชอบและถนัด การให้นักเรียนแกนนำเป็นผู้นำกิจกรรมทางกายประกวด แข่งขัน มอบรางวัลผู้ที่มีผลงานเด่นด้านการมีกิจกรรมทางกาย

๑.๓ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษา จัดกิจกรรมทางกายเสริม เพิ่มเติมจากหลักสูตรพลศึกษา เช่น การบริหารกายหน้าเสาธงช่วงเช้า และมีกิจกรรมทางกายภายหลังรับประทานอาหารกลางวันหรือช่วงเย็นหลังเลิกเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีกิจกรรมทางกายอย่างน้อยวันละ ๖๐ นาที สัปดาห์ละ ๕ วัน และจัดช่วงเวลาว่างให้นักเรียนและครูได้มีกิจกรรมทางกาย ร่วมกันอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ วัน

๑.๔ สนับสนุนให้สถานศึกษา จัดกิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียน ทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยทดสอบทั้ง ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านความอดทนของระบบไหลเวียนโลหิตและระบบหายใจ (Cardiovascular endurance) ๒) ด้านความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (Muscle-strength endurance) ๓) ด้านความอ่อนตัว (Flexibility) และผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป (ปานกลาง ดีและ

 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p><b>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน</b> <b>เรื่อง งานส่งเสริมกิจกรรมทางกาย</b> <b>เพื่อสุขภาพ</b></p>	<p><b>รหัส</b> <b>ฉบับที่</b> <b>วันที่อนุมัติ</b></p> <p><b>แผ่นที่</b> <b>แก้ไขครั้งที่ -</b></p>
--	--	---

ดีมาก) ทั้ง ๓ ด้านโดยครูเลือกกิจกรรมทดสอบแต่ละด้านได้การแปลผลว่านักเรียนแต่ละคนผ่านเกณฑ์ทดสอบสมรรถภาพทางกาย มีเงื่อนไขดังนี้ เลือกกิจกรรมทดสอบสมรรถภาพด้านละ ๑ กิจกรรม นักเรียนแต่ละคนจะต้องมีผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง ดีหรือดีมาก และนักเรียนคนนั้นต้องผ่านเกณฑ์ประเมินทั้ง ๒ ขั้นตอน คือ ๑) ผ่านเกณฑ์ประเมินในแต่ละด้าน ๒) ผ่านเกณฑ์ประเมิน ครบทั้ง ๓ ด้าน จึงจะถือว่านักเรียนผู้นั้น มีสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพ (Health-related Physical Fitness) ผ่านเกณฑ์ โดยโรงเรียนใช้เกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายสำหรับเด็กไทยระดับอายุ ๗-๑๘ ปี ของกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๕๕ ในการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียน

๑.๕ สนับสนุนให้สถานศึกษา ดำเนินการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำหรือแก่นักเรียนที่มีผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายไม่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ และจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถภาพทางกายของนักเรียน ดังนี้

- ด้านความอดทนของระบบไหลเวียนโลหิตและหายใจ เป็นกิจกรรมเพื่อความสมบูรณ์ของระบบหัวใจและระบบหายใจ โดยออกกำลังกายทุกวันๆ ละอย่างน้อย ๖๐ นาที ต่อเนื่องหรือแบ่งเป็นช่วงๆ ละ ๑๐ นาที เช่น การวิ่งเล่น ว่ายน้ำ ปั่นจักรยาน ฟุตบอล วอลเลย์บอล เทเบิลเทนนิส แบดมินตัน ยิมนาสติก ฯลฯ

- ด้านความแข็งแรงและอดทนของกล้ามเนื้อเป็นการฝึกต้านแรงเพื่อสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อโดยมีกิจกรรมทางกาย อย่างน้อย ๓ วันต่อสัปดาห์ (๘-๑๐ ครั้ง ต่อชุด/๑-๒ ชุดต่อวัน) เช่น การดันพื้น ยกน้ำหนัก เล่นโยนบาร์ ฯลฯ

- ด้านความอ่อนตัวของกล้ามเนื้อ เป็นการยืด-เหยียด เพื่อสร้างความสมบูรณ์พร้อมของการเคลื่อนไหวของข้อ โดยมีกิจกรรมทางกาย อย่างน้อย ๓ ครั้ง ต่อสัปดาห์ เช่น การนั่งงอตัวไปข้างหน้า ฯลฯ

๑.๖ สนับสนุนให้สถานศึกษา แจ้งผลการทดสอบให้นักเรียนทราบทุกครั้ง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อสุขภาพของตนเอง และส่งเสริมนักเรียนกลุ่มปกติให้มีการออกกำลังกายเป็นประจำ และแก้ไขกลุ่มที่ไม่ผ่านการทดสอบ โดยให้คำแนะนำและจัดกิจกรรมเสริมที่คำนึงถึงสรีระร่างกายและภาวะสุขภาพของนักเรียนแต่ละคน รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าด้วยการทดสอบซ้ำ และจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสมรรถภาพร่างกาย

๑.๗ เครือข่ายบริการสุขภาพทุกอำเภอ นิเทศ ติดตามและให้คำปรึกษา ในการดำเนินงานกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพในสถานศึกษา


๑.๘ เครือข่ายบริการสุขภาพทุกอำเภอ รวบรวมข้อมูล และสรุปผลการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับกลุ่มเด็กวัยเรียนและวัยรุ่น ส่งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

## ๒ ส่งเสริมกิจกรรมทางกายกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุ

๒.๑ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ สสำรวจข้อมูลการจัดกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพในชุมชน ชมรมต่าง ๆ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ และสถานที่จัดกิจกรรมทางกาย แล้วจัดทำทะเบียนเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมทางกายที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุ

๒.๒ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพเหมาะสมสำหรับกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชน ชมรมต่าง ๆ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ จัดกิจกรรมทางกายที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง สัปดาห์ละ ๕ วัน

๒.๓ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ จัดกิจกรรมการคัดกรองและสร้างความตระหนักต่อการมีกิจกรรมทางกาย ที่เพียงพอให้กับประชาชนทุกคนที่เข้ามาใช้บริการในสถานบริการสาธารณสุข , เป็นตัวอย่างการมีกิจกรรมทางกายโดยบุคลากรสาธารณสุข โดยมีอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) กระตุ้นให้ประชาชน

 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p><b>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน</b> <b>เรื่อง งานส่งเสริมกิจกรรมทางกาย</b> <b>เพื่อสุขภาพ</b></p>	<p><b>รหัส</b>                    <b>แผ่นที่</b> <b>ฉบับที่</b>                    <b>แก้ไขครั้งที่ -</b> <b>วันที่อนุมัติ</b></p>
--	--	--

ในหมู่บ้านมีพฤติกรรมกิจกรรมทางกายที่เพียงพอและมีพฤติกรรมเนือยนิ่งลดลงก่อนที่จะเจ็บป่วย และนำงบประมาณกองทุนสร้างเสริมสุขภาพตำบลของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาใช้ในการจัดกิจกรรมออกกกำลังกายต่างๆ ให้มากขึ้น รวมทั้งพัฒนาระบบสนับสนุนการส่งเสริมกิจกรรมทางกายในมิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ๒.๔ ส่งเสริมให้มีหน่วยงานในระดับท้องถิ่น ที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการมีกิจกรรมทางกายสำหรับกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุชุมชน และมีเครือข่าย ชมรมเกี่ยวกับกิจกรรมทางกายในระดับท้องถิ่น ที่มีกิจกรรมทางกายเป็นประจำ และประชาชนให้ความสนใจในการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น

๒.๕ เครือข่ายบริการสุขภาพทุกอำเภอ นิเทศ ติดตามและให้คำปรึกษา ในการดำเนินงานกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพในชุมชน ชมรมต่าง ๆ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่

๒.๖ เครือข่ายบริการสุขภาพทุกอำเภอ รวบรวมข้อมูล และสรุปผลการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุ ส่งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

๓ พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ และสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายชมรมส่งเสริมกิจกรรมทางกาย

๓.๑ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ สสำรวจข้อมูลผู้นำการจัดกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพและชมรมส่งเสริมกิจกรรมทางกายในชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ และจัดทำทะเบียน

๓.๒ สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ จัดทำโครงการ/แผนปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากร /ผู้นำด้านส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ในชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่

๓.๓ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้เกี่ยวข้องให้เป็นผู้นำด้านส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ในชมรมส่งเสริมกิจกรรมทางกาย/ชุมชน ให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชน

๓.๔ ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน คัดเลือกผู้แทนเข้ารับการอบรมเป็นผู้นำด้านส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ


๓.๕ สนับสนุนให้ผู้นำด้านส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพที่ผ่านการอบรม รวมตัวกันจัดตั้งชมรมเพื่อทำกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ และดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะให้สมาชิกชมรม ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่

๓.๖ เครือข่ายบริการสุขภาพทุกอำเภอ นิเทศ ติดตามและให้คำปรึกษา ในการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ และสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายชมรมส่งเสริมกิจกรรมทางกาย

๓.๗ เครือข่ายบริการสุขภาพทุกอำเภอ รวบรวมข้อมูล และสรุปผลการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ และสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายชมรมส่งเสริมกิจกรรมทางกาย ส่งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ทั้งนี้ บุคลากรสาธารณสุขของสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ สามารถศึกษารายละเอียดของการส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ได้จากปฏิญญากรุงเทพฯว่าด้วยกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพะโลกและการพัฒนาที่ยั่งยืน. การประชุมนานาชาติว่าด้วยกิจกรรมทางกายและสุขภาพ. ๒๕๕๙ และ(ร่าง)แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมกิจกรรมทางกายแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๙) ; ๒๕๖๐.



 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p><b>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน</b> เรื่อง งานพัฒนาโรงพยาบาลตาม มาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ แห่งชาติ (HPHNQC)</p>	<p><b>รหัส</b>                      <b>แผ่นที่</b> <b>ฉบับที่</b>                      <b>แก้ไขครั้งที่ -</b> <b>วันที่อนุมัติ</b></p>
<p><b>กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ</b></p>	<p><b>ผู้จัดทำ</b> นางวิภา อัครานนทสิทธิ์ <b>ผู้ตรวจสอบ</b>  (นางโสภา เวฬุตันติ) <b>หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ</b></p>	<p><b>ผู้อนุมัติ</b>  (นายปรารธนา ประสงค์ดี) <b>นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด</b></p>

### ๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงพยาบาล
- ๑.๒ เพื่อเพิ่มศักยภาพบุคลากรที่เป็นทีมพัฒนาโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ให้ความรู้ความเข้าใจและร่วมดำเนินการพัฒนาโรงพยาบาลตามเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC)

### ๒. ขอบเขต


คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน “งานพัฒนาโรงพยาบาลตามมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC)” ฉบับนี้ ครอบคลุมเนื้อหากระบวนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ทุกกลุ่มวัย ทั้งกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคล และองค์กรต่างๆ ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา
  ๒. องค์กรชุมชน และประชาชนในชุมชน เช่น ผู้นำชุมชน ชมรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมสุขภาพ โดย กลุ่มเป้าหมายที่ให้บริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ คือ บุคลากรของโรงพยาบาล ผู้รับบริการ ครอบครัวและญาติ และชุมชน
- กิจกรรมหลักที่ดำเนินการ ประกอบด้วย
- งานพัฒนาศักยภาพทีมพัฒนาโรงพยาบาลและเยี่ยมเสริมพลังตามมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC)

### ๓. คำนิยาม

๓.๑ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่นำกลยุทธ์การส่งเสริมสุขภาพมาผสมผสานกับการปฏิบัติงานของโรงพยาบาล ที่มุ่งเน้นบทบาทของการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการและบุคลากรของโรงพยาบาลทุกคน การพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโรงพยาบาลให้เอื้อต่อสุขภาพที่ดี รวมทั้งการประสานงานกับชุมชนอย่างเข้มแข็ง เป็นการพัฒนาโรงพยาบาลที่น่าบริบททางด้านสังคม ด้านกายภาพ และสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพกลุ่มเป้าหมาย

๓.๒ มาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC) หมายถึง คุณลักษณะสำคัญของเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ(HPHNQC) ทั้ง ๗ องค์กรประกอบ ได้แก่ (๑) การนำองค์กรและการบริหาร (๒) การวางแผนกลยุทธ์และการบริหารทรัพยากร (๓) การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ (๔) การส่งเสริมสุขภาพสำหรับบุคลากรของโรงพยาบาล (๕) การส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้รับบริการ ครอบครัวและญาติ (๖) การส่งเสริมสุขภาพในชุมชน (๗) ผลลัพธ์การดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ และแต่ละองค์ประกอบต้องผ่านการประเมินและรับรองเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับกระบวนการ(ระดับ ๒)ขึ้นไป

 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานพัฒนาโรงพยาบาลตาม มาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ แห่งชาติ (HPHNQC)</p>	<p>รหัส <b>แผ่นที่</b> <b>ฉบับที่</b> <b>แก้ไขครั้งที่ -</b> <b>วันที่อนุมัติ</b></p>
--	--	---

#### ๔. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

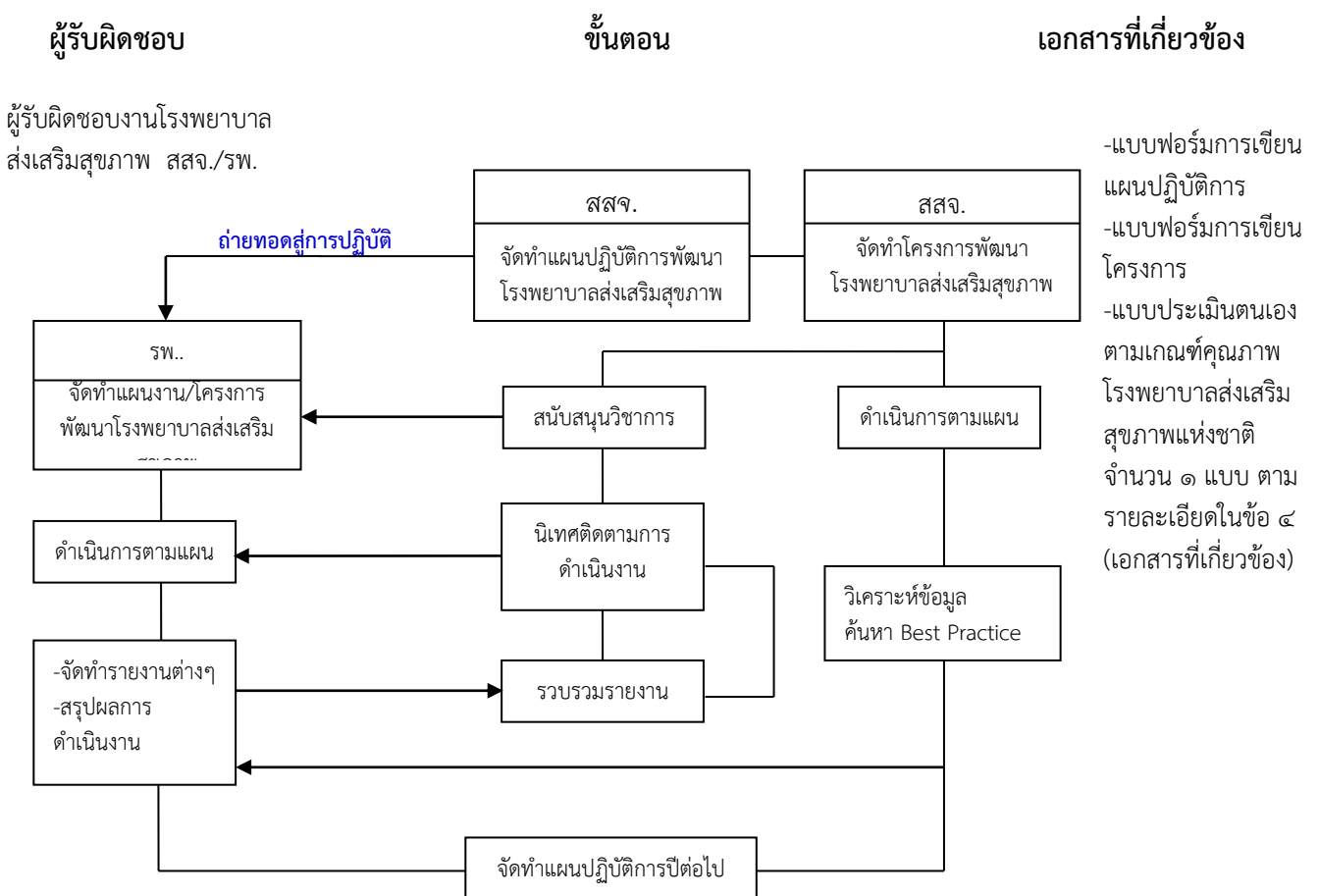
แบบประเมินตนเองตามเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC)


#### ๕. เอกสารอ้างอิง

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย. เกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : สำนักกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ; ๒๕๕๖.

ศูนย์อนามัยที่ ๓ ชลบุรี กรมอนามัย. การสังเคราะห์การดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ในเขตสุขภาพที่ ๖. พิมพ์ครั้งที่ ๑. ชลบุรี : บางแสนการพิมพ์ ; ๒๕๕๘

#### ๖. แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน



 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานพัฒนาโรงพยาบาลตาม มาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ แห่งชาติ (HPHNQC)</p>	<p>รหัส ฉบับที่ วันที่อนุมัติ</p> <p>แผ่นที่ แก้ไขครั้งที่ -</p>
--	--	--

## ๗. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยรวมของการส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ

๗.๑ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาโรงพยาบาลตามมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC) และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนงาน/โครงการ ของแต่ละหน่วยงาน ให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการดำเนินงานต่าง ๆ ต้องครอบคลุมกิจกรรมหลัก

- งานพัฒนาศักยภาพทีมพัฒนาโรงพยาบาลและเยี่ยมเสริมพลังตามมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC)

และเพิ่มเติมการดำเนินงานอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นตามบริบทของพื้นที่

๗.๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา จัดทำแผนปฏิบัติการสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาโรงพยาบาลตามมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ(HPHNQC) ของหน่วยงานในสังกัด

๗.๓ ดำเนินงานตาม แผนงานปฏิบัติการ ให้ทันกรอบเวลาที่กำหนด

๗.๔ สนับสนุนด้านวิชาการ สื่อ/เอกสารวิชาการต่างๆ แก่หน่วยงานในสังกัด

๗.๕ นิเทศติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด

๗.๖ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง และการนิเทศติดตามเยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานสรุปประเด็นปัญหาและแนวปฏิบัติที่ดี(Best Pracetice) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในปีต่อไป

สำหรับรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุขจากโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามกิจกรรมหลัก ดังนี้

### ๑ พัฒนาศักยภาพทีมพัฒนาโรงพยาบาลและเยี่ยมเสริมพลังตามมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC)


๑.๑ โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทุกแห่ง จัดทำคำสั่งทีมพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพให้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบ และดำเนินการพัฒนาศักยภาพทีมพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตามเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC)

๑.๒ ผู้รับผิดชอบงานของโรงพยาบาล จัดทำแบบประเมินตนเองตามองค์ประกอบมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC) เน้นกิจกรรม ผลลัพธ์ และข้อมูลเชิงประจักษ์

๑.๓ โรงพยาบาลทุกแห่ง ส่งเอกสารการประเมินตนเอง(Self-Assessment) ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทราบ

๑.๔ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดดำเนินการส่งเอกสารการประเมินตนเอง(Self-Assessment) ให้ศูนย์อนามัยที่ ๖ ล่วงหน้าก่อนวันประเมินอย่างน้อย ๑ เดือน เพื่อขอรับการประเมินรับรองจากทีมเยี่ยมประเมินศูนย์อนามัยที่ ๖

๑.๕ ศูนย์อนามัยที่ ๖ ทำหนังสือแจ้งกำหนดการเข้าตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินรับรอง ตามวัน เวลาที่กำหนด ร่วมกับโรงพยาบาลและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด พร้อมรายชื่อผู้ประเมินจากศูนย์วิชาการเขตที่เกี่ยวข้อง

 <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE</p>	<p>คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานพัฒนาโรงพยาบาลตาม มาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ แห่งชาติ (HPHNQC)</p>	<p>รหัส ฉบับที่ วันที่อนุมัติ</p> <p>แผ่นที่ แก้ไขครั้งที่ -</p>
--	--	--

๑.๖ ทีมประเมินของศูนย์อนามัยที่ ๖ เข้าเยี่ยมเสริมพลังและประเมินโรงพยาบาลตามกำหนด โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑.๖.๑ ศึกษาข้อมูลตามแบบประเมินตนเอง(Self-Assessment)ของโรงพยาบาล เพื่อทราบบริบทของโรงพยาบาล กระบวนการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ผลลัพธ์ของการดำเนินงานเบื้องต้น หากข้อมูลไม่สมบูรณ์หรือมีความต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ผู้รับผิดชอบจะประสานงานโรงพยาบาลเตรียมข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๖.๒ ลงพื้นที่ประเมินโรงพยาบาล

- (๑) หัวหน้าทีมประเมินแนะนำทีม แฉ่งวัตถุประสงค์ กำหนดการเยี่ยมประเมินและหลักการประเมิน
- (๒) รับฟังการนำเสนอของโรงพยาบาลตามองค์ประกอบของมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC) ทั้ง ๗ องค์ประกอบ
- (๓) ทีมประเมินแต่ละองค์ประกอบดำเนินการลงพื้นที่เยี่ยมประเมินที่หน้างาน สัมภาษณ์ ตรวจสอบหลักฐานเชิงประจักษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและรายละเอียดตามเครื่องมือเก็บข้อมูลที่จัดเตรียมไว้ โดยมีเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของโรงพยาบาลและชุมชน เป็นผู้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล รวมถึงรับข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงแก้ไขเบื้องต้น
- (๔) ทีมประเมินแต่ละองค์ประกอบมาประชุมร่วมกัน เพื่อหาข้อสรุป สิ่งที่ได้พบจากการประเมินในพื้นที่จริงบางประเด็น ความสำเร็จ/สิ่งที่เป็นแบบอย่าง และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาที่สำคัญในเบื้องต้น
- (๕) หัวหน้าทีมหรือเลขานุการทีม นำเสนอต่อผู้บริหารและทีมรับประเมินของโรงพยาบาล ทราบผลการเยี่ยมประเมินเบื้องต้น

๑.๗ ศูนย์อนามัยที่ ๖ ทำหนังสือสรุปผลการตรวจเยี่ยมเบื้องต้น แจ้งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และโรงพยาบาลที่รับการประเมินทราบ ภายใน ๓๐ วัน

๑.๘ ศูนย์อนามัยที่ ๖ สรุปรายงานการประเมินโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพของแต่ละโรงพยาบาล เพื่อคณะกรรมการพิจารณาตัดสินโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับศูนย์อนามัยที่ ๖ ประชุมพิจารณาตัดสินและส่งผลการพิจารณาให้กรมอนามัยแจ้งผลการประเมินอย่างเป็นทางการ ผ่านทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และแจ้งกำหนดวันรับใบประกาศเกียรติคุณต่อไป

ทั้งนี้ บุคลากรสาธารณสุขของโรงพยาบาลทุกระดับ สามารถศึกษารายละเอียดของการพัฒนาศักยภาพทีมพัฒนาโรงพยาบาลและเยี่ยมเสริมพลังตามมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ (HPHNQC) ได้จากเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ ; ๒๕๕๖. และการสังเคราะห์การดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ในเขตสุขภาพที่ ๖ ; ๒๕๕๘